

L'ametller va molt bé en les terres àrides i en països molt calids, però té un inconvenient: durant els primers anys, sobretot, l'empelt és poc fort. Si en la comarca son freqüents els vents un xic impetuosos és segur que l'empelt es desenganxarà. Es pot remeiar posant un bon tutor i lligant curosament o usant un empelt intermediari. Com a intermediari s'usa el presseguer o el Mirabolà tal com havem dit al parlar de la prunera.

El presseguer és també un bon portaempelt, però és molt atacat per la gomosi. Generalment s'usa només com a intermediari.

L'albercoquer s'empelta generalment a ull dormint el juny, juliol i agost, segons les comarques. L'ullet s'aplica a 5 o 10 centímetres de terra, si es vol una planta baixa, o al capdamunt de la tija, si es vol que sigui alta.

AUGUST MATONS

## D'higiene pecuària

Una malaltia de les gallines, que mereix una bona atenció des del punt de vista econòmic i més encara social o humanitari, és la tuberculosi. Avui que va obrint-se pas la teoria de la unitat d'espècies, i el polimorfisme microbià es considera accidental i motivat per l'hostatge de la bacteria, cal prevenir-nos contra la presència del «bacilo de Koch» en la carn de gallina, puix és molt possible—i actualment ho afirmen celebritats del món de la microbiologia—que el «bacillus tuberculosis avium» al passar a l'organisme humà s'adapti a les condicions de l'existència llur i es converteixi en causa de la plaga més terrible de la humanitat.

Una prova de la fàcil transformació del «bacillus tuberculosis» del tipus aviar al humà i viceversa, és el cas d'atribuir-se infeccions en les gallines per ingestió de productes procedents d'individus de l'espècie humana tuberculosos, com són tota classe de mucositats i residus orgànics. Per tal motiu, és precis evitar aquest mitjà d'infecció, que fàcilment pot obtenir-se, destruint les matèries que puguin afavorir el contagi (cremant tots els productes dels tuberculosos).

La tuberculosi en les gallines, generalment és una malaltia de caràcter crònic, dura molts dies, mesos.

Els símptomes poden resumir-se a la característica de que «les gallines perden carns», s'afaqueixen. Algunes voltes en el curs de la malaltia hi ha «diarrea» d'olor ben repugnant, i darrerament coixàries produïdes per congestions articulars (tuberculosi articular). Les gallines perden el llustre, es posen tristes, arreconades, etc.

Un símptoma bastant característic, però que no és fixo, és l'abultament de la cadena dels ganglis cervicals. Passant la mà pel coll de les gallines malaltes, s'hi troba com un rengle de grans de blat-de-moro més o menys grossos, però sempre perceptibles a la pal·pació.

Sempre que ens trobem amb gallines que presentin aquests símptomes, serà bo separar-les de les sanes i destruir-les si resulten, un cop sacrificades, veritablement tuberculosos, car la llei prohibeix la venda, si la consciència no ho fa per endavant. Si en un galliner ens trobem amb una respectable quantitat de caps d'aviram que sigui tuberculosa o bé ho sospiten, el més raonable és aprofitar totes les que resultin bones, per al mercat; destruir les dolentes i practicar una rigurosa desinfecció al galliner.

Bastant sovint trobem també una malaltia que sense ésser produïda per microbis s'estén pels galliners i no deixa de fer estralls. Ens referim a les helmintiassis o cucs. És una malaltia fàcilment diagnosticable i que amb constància es pot vèncer. Les gallines atacades de cucs «s'aflaqueixen», car els aliments a més de no aprofitar-se bé, són alterats per fermentacions anormals provocades pels paràsits de la budellada. Mes el símptoma que decideix el diagnòstic, és la presència de cucs en les defecacions. No obstant, en certs períodes de l'evolució del paràsit sols s'hi troben ous, i com que són petits és necessari l'auxili del microscopi per a trobar-los; però en aquest cas tenim un altre auxiliar al diagnòstic, i és què, en aquest període, les gallines pateixen diarrea, però sense desmillourar-se, sense cap símptoma general que alarmi i comprometi la vida de les bestioles, puix en aquest cas podríem confondre amb el cólera i tuberculosi preferentment. Mes on trobem amb seguretat el paràsit és en les gallines mortes amb símptomes dels ressenyats; quins paràsits s'haurà de cercar-los als budells.

La presència d'aquests dispesers als budells de les gallines no sols són molestos, sinó que són altament perjudicials. A més de consumir aliments dels destinats a nodrir l'individu, hi deixen excrements més aviat tòxics que beneficiosos, preparant l'organisme on s'ajornen a posteriors infeccions car li roben resistència.

Es possible gorir a les gallines d'aquesta malaltia? Podem respondre afirmativament. Per aconseguir-ho s'han recomanat diferents antihelmíntics, dels que citarem els més importants:

|                                   |              |
|-----------------------------------|--------------|
| Polvo de falguera mascle. . . . . | 1 gram       |
| Calomelans . . . . .              | 3 centigrams |
| Mel . . . . .                     | C. S.        |

per a una píndola. Després d'administrada i al cap de dues o tres hores donar un purgant suau.

Polvos de anou d'areca, 50 centigrams per cap d'aviram, diluït amb aigua o en forma de píndola.

Dóna també bon resultat el timol a la dosi de 5 centigrams en forma de píndola, administrant a les dues hores un purgant, l'oli de reïna especialment.

S'ha de tenir especial cura en desinfectar els galliners i utensilis dels mateixos després de fet el tractament i un cop convençuts de l'expulsió dels paràsits, car si no ho fem així és segur que als pocs dies tornaria a reproduir-se l'infecció, doncs en els excrements

hi resten ous dels paràsits, que introduïts en l'aparell digestiu, es transformen en els cucs d'on procedeixen.

Fent-ho d'aquesta manera veurem com la salut retorna als galliners, les bestioles agafen gana i altra volta les plomes són llustres.

JOSEP VIDAL MUNNÉ

## Resultats comparatius de diversos tractaments contra el mildiu

Sembla, a primera vista, estrany que, després de trenta anys de fer ús de les sals de coure contra el mildiu, no ens trobem més ben col·locats en la lluita contra aquesta malaltia. Malgrat els assaigs i experiències fets, la pràctica no sols no ha sancionat d'una manera definitiva una fórmula per sobre les altres, sinó que manca encara establir la relativitat d'eficàcia de moltes d'elles.

Fullejant llibres i revistes, demanant parers, hom troba que cadascú està aferrat a la seva opinió. Hi ha qui es decanta cap a les solucions senzilles de sulfat de coure, a dosis reduïdes, perquè, costant menys, han salvat, no obstant, qualche vegada, la collita. L'any 16, i com a conseqüència del desastre de l'any anterior, sortiren una pila de propagandistes d'aquelles fórmules.

A l'Estació Enològica de Vilafranca del Penedès comprovaren que són insuficients, i els nostres assaigs les deixen també molt per sota del caldo o brou bordelès amb calç.

Dantony i Vermorel, a França, vénen preconitzant els brous bàsics, malgrat la contra que darrerament els han fet els partidaris dels sucus neutres. Se'ls torna ja a escoltar: les discussions sobre les vinyes blaves o les vinyes verdes no semblen ésser tan vives.

Diacon i Sicard recomanen els sucus que tenen la quantitat de calç estrictament necessària per a arribar a un començament de neutralitat, perquè s'hi troba el coure en forma de sulfat tetracúpric, el d'acció més immediatament activa.

La major part de tècnics espanyols donen la preferència als brous neutres, deixant els sucus àcids per als casos d'invasió imminent.

El comerç, per la seva banda, ha tirat al mercat un nombre quasi infinit de compostos que tenen, com és natural, llurs partidaris.

Per què aquestes preferències? I ens deixem en el tinter l'esment dels brous borgonyons, l'aigua celeste, les fórmules, com la Menozzi, a base de sulfat de ferro i coure, els verdets, els bordelesos obtinguts pel procediment americà, els invertits, resultants de tirar el sulfat sobre la calç, etc., etc.

Les qüestions agrícoles no poden ésser resoltes, en últim terme, més que mitjançant l'experimentació; i perquè aquesta sigui rigorosa cal que tots els factors integrants, menys un, el que es compara, es mantinguin iguals. En el gran cultiu és difícil assolir aquesta uniformitat. En els camps experimentals no s'hi arriba tampoc mai,